

Informace ze zdravotnictví Plzeňského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Plzeň
26.8.2005

8

Psychiatrie vč. AT ^{*)} a sexuologie - činnost oboru v Plzeňském kraji v roce 2004

*Psychiatry incl. Alcohol and Drugs Guidance Centres and Sexology - Activity in
Branch in the Plzeňský Region in 2004*

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru psychiatrie včetně AT a sexuologie v Plzeňském kraji v roce 2004 obsahuje údaje o ambulantní péči z oblasti sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti a stručný přehled pacientů podle užívané psychoaktivní látky. Údaje jsou členěny podle druhu zdravotnického zařízení a dle území. Informace obsahuje dále údaje o lůžkových psychiatrických zařízeních.

Summary

Information on health service activity in the branch of psychiatry including alcohol and drugs guidance centres and sexology in the Plzeňský region in 2004 contains data about out-patient care in particular, about health service network, personnel capacity, activity and a brief overview of patients by used psychoactive substance. Data are presented by type of health establishment and by territory. Information contains also data concerning bed psychiatric departments of hospitals and psychiatric institutes.

Podkladem pro zpracování dat o činnosti oboru psychiatrie je výkaz A (MZ) 1-01 o ambulantní činnosti zdravotnických zařízení a výkaz L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu a jeho využití. Tyto výkazy jsou součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR. Informace je doplněná mapou, která znázorňuje rozložení a počty zdravotnických zařízení poskytujících ambulantní a lůžkovou psychiatrickou péči k 31. 12. 2004. Vznikem zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, vchází v platnost nově kategorie zdravotnických pracovníků, které již nejsou plně srovnatelné s kategoriemi původními. Tam, kde byli v minulých letech uváděni SZP (střední zdravotničtí pracovníci), jsou nyní uváděni ZPBD (zdravotničtí pracovníci způsobilí k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu po získání odborné způsobilosti).

Ambulantní péče v oboru psychiatrie

Zdravotní péči v oboru psychiatrie, včetně AT a sexuologie, poskytovalo v kraji na 55 ambulantních pracovištích 49,60 lékařů, z toho 48,95 psychiatrů a 0,65 sexuologů, dále 3,25 psychologů a 25,38 ZPBD. Na 100 tisíc obyvatel kraje připadlo 8,9 psychiatra, 0,1 sexuologa a 0,6 psychologa. Pracovníci jsou vždy uváděni v tzv. přepočteném počtu, což je součet úvazků.

^{*)} Pracoviště poskytující zdravotnickou péči alkoholikům a toxikomanům

V roce 2004 bylo provedeno 141 373 ambulantních ošetření-vyšetření (dále jen ošetření), z 63 % u žen. Na jednoho lékaře v oboru psychiatrie připadalo ročně v celém kraji průměrně 2 850 ošetření (u lékařů specialistů to bylo dokonce 3 203 ošetření ročně). V roce 2004 bylo ošetřeno 26 170 pacientů, z toho 60 % žen (tento podíl je shodný i s průměrem za celou Českou republiku). Každý ošetřený pacient navštívil psychiatrickou ordinaci během roku průměrně 5,4krát (v okrese Klatovy 6,6krát). V ČR připadá na jednoho pacienta 5,9 ošetření za rok.

Podobně jako v roce 2003 byly i v roce 2004 z vybraných diagnóz nejčastější příčinou návštěvy psychiatra neurotické poruchy (39 %), afektivní poruchy (17 %), a organické duševní poruchy 10 %. Výskyt léčených onemocnění (v přepočtu na počet obyvatel) je u vybraných diagnóz (neurotické poruchy, organické duševní poruchy, poruchy osobnosti a poruchy vyvolané alkoholem) dokonce vyšší než je průměr v celé České republice.

Předkládaný materiál poskytuje i informace o pacientech léčených pro alkohol a drogy na ambulantních pracovištích AT. Z uvedených dat vyplývá, že počet těchto pacientů (vztažený na počet obyvatel) je v kraji u alkoholu nižší než je průměr v ČR, ale u drog je to naopak. Zatímco v ČR připadá v přepočtu na 10 tisíc obyvatel 24,72 léčených alkoholiků a 15,08 léčených narkomanů, v kraji je to 21,30 pacientů užívajících alkohol a 20,16 užívající drogy. Největší podíl léčených uživatelů drog je ve věkové skupině 20-29 let, léčeným alkoholikům je nejčastěji více než 30 let.

V kraji poskytuje péči Psychiatrický denní stacionář při Fakultní nemocnici Plzeň s kapacitou 32 míst. Odbornou péči zajistilo 2,00 lékařů a 1,00 psychologa.

Lůžková péče

Lůžkovou péči zajišťovala psychiatrická oddělení ve třech nemocnicích a v odborném léčebném ústavu - Psychiatrické léčebně Dobruška.

Zpracovala: Ludmila Špilarová

ÚZIS ČR, Plzeňský krajský odbor

nám. Míru 3, 301 00 Plzeň

telefon: 377 422 465

e-mail: spilarova@uzis.cz

<http://www.uzis.cz>

Personální zajištění ambulantní péče dle druhu zdravotnického zařízení a dle územních celků

1/2

Druh zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾					ZPBD ²⁾
		lékaři				psycho- logové	
		celkem	z toho				
			psychiatrii	sexuo- logové			
Plzeňský kraj							
Ambulantní část lůžkových ZZ	6	9,74	9,39	0,35	1,75	6,92	
Samostatná ordinace lékaře specialisty	43	32,40	32,10	0,30	1,50	13,87	
Ostatní ambulantní zařízení	6	7,46	7,46	-	-	4,59	
Celkem	55	49,60	48,95	0,65	3,25	25,38	
Domažlice							
Ambulantní část lůžkových ZZ	-	-	-	-	-	-	
Samostatná ordinace lékaře specialisty	3	-	2,10	-	-	1,50	
Ostatní ambulantní zařízení	-	-	-	-	-	-	
Celkem	3	-	2,10	-	-	1,50	
Klatovy							
Ambulantní část lůžkových ZZ	1	-	0,50	-	-	0,62	
Samostatná ordinace lékaře specialisty	4	-	2,80	-	-	2,40	
Ostatní ambulantní zařízení	-	-	-	-	-	-	
Celkem	5	-	3,30	-	-	3,02	
Plzeň-město							
Ambulantní část lůžkových ZZ	3	8,34	7,99	0,35	1,75	6,00	
Samostatná ordinace lékaře specialisty	27	21,25	21,15	0,10	1,50	5,92	
Ostatní ambulantní zařízení	6	7,46	7,46	-	-	4,59	
Celkem	36	37,05	36,60	0,45	3,25	16,51	
Plzeň-jih							
Ambulantní část lůžkových ZZ	1	0,20	0,20	-	-	0,30	
Samostatná ordinace lékaře specialisty	4	2,05	2,05	-	-	2,05	
Ostatní ambulantní zařízení	-	-	-	-	-	-	
Celkem	5	2,25	2,25	-	-	2,35	
Plzeň-sever							
Ambulantní část lůžkových ZZ	-	-	-	-	-	-	
Samostatná ordinace lékaře specialisty	3	2,20	2,00	0,20	-	-	
Ostatní ambulantní zařízení	-	-	-	-	-	-	
Celkem	3	2,20	2,00	0,20	-	-	

Personální zajištění ambulantních služeb dle druhu zdravotnického zařízení a dle územních celků

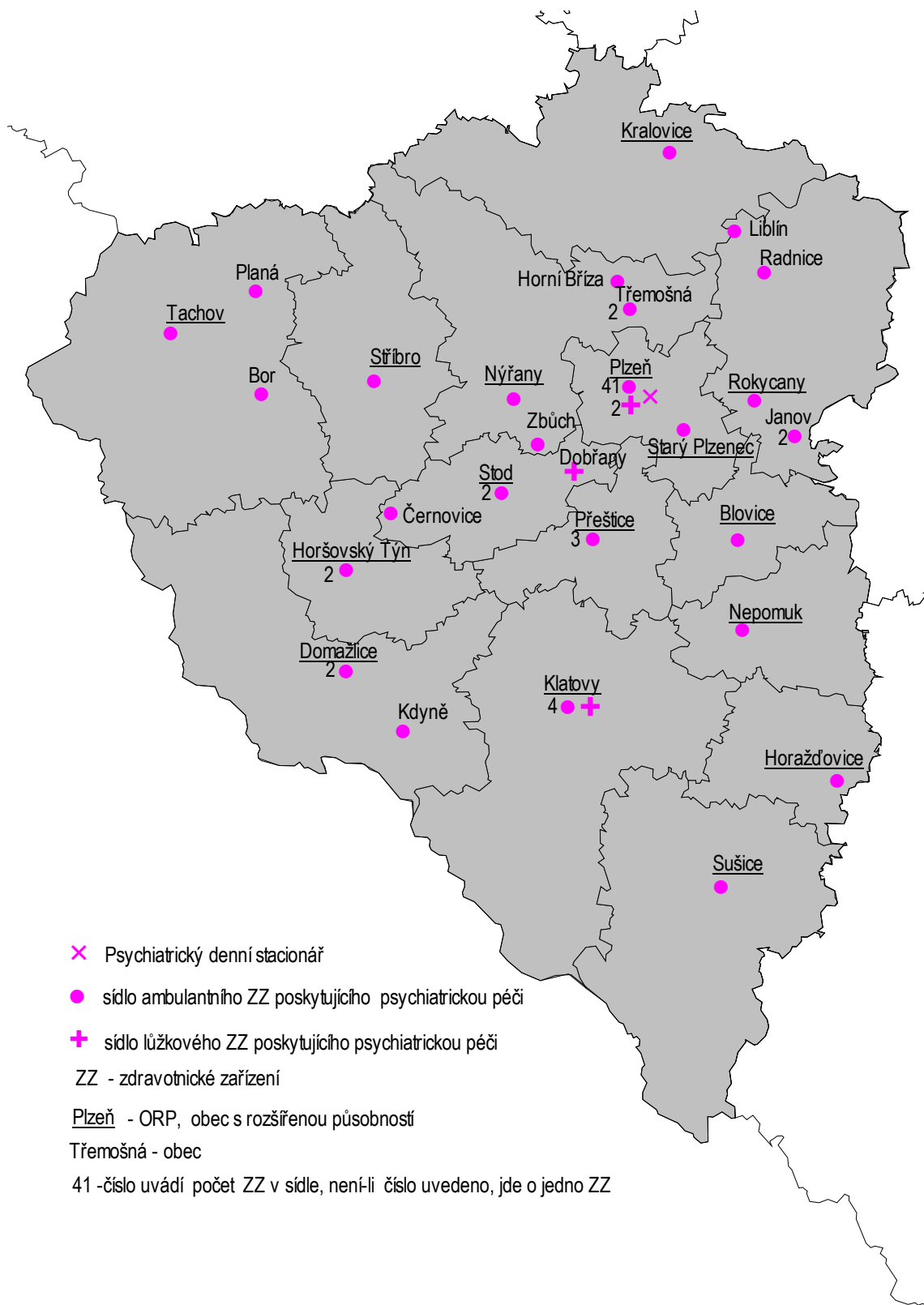
2/2

Druh zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾					ZPBD ²⁾
		lékaři			psycho- logové		
		celkem	z toho				
			psychiatři	sexuo- logové			
Rokycany							
Ambulantní část lůžkových ZZ	1	0,70	0,70	-	-	-	
Samostatná ordinace lékaře specialisty	1	1,00	1,00	-	-	1,00	
Ostatní ambulantní zařízení	-	-	-	-	-	-	
Celkem	2	1,70	1,70	-	-	1,00	
Tachov							
Ambulantní část lůžkových ZZ	-	-	-	-	-	-	
Samostatná ordinace lékaře specialisty	1	1,00	1,00	-	-	1,00	
Ostatní ambulantní zařízení	-	-	-	-	-	-	
Celkem	1	1,00	1,00	-	-	1,00	

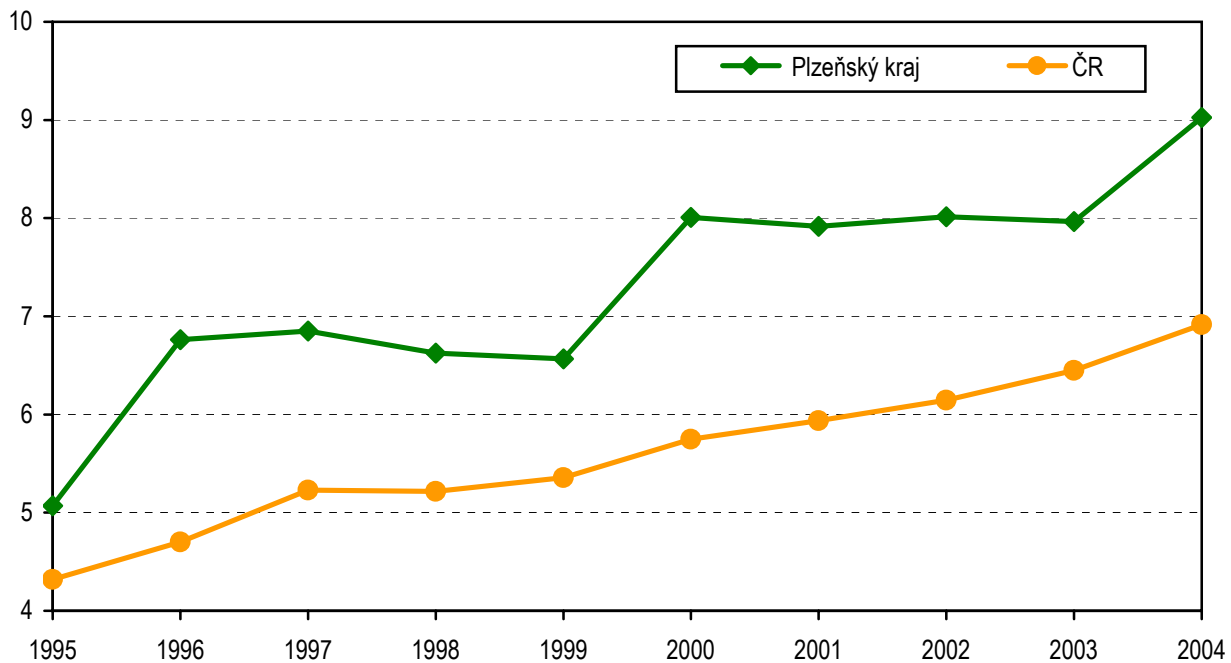
¹⁾ Součet úvazků, vč. smluvních

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských povoláních (§ 5 - § 21)

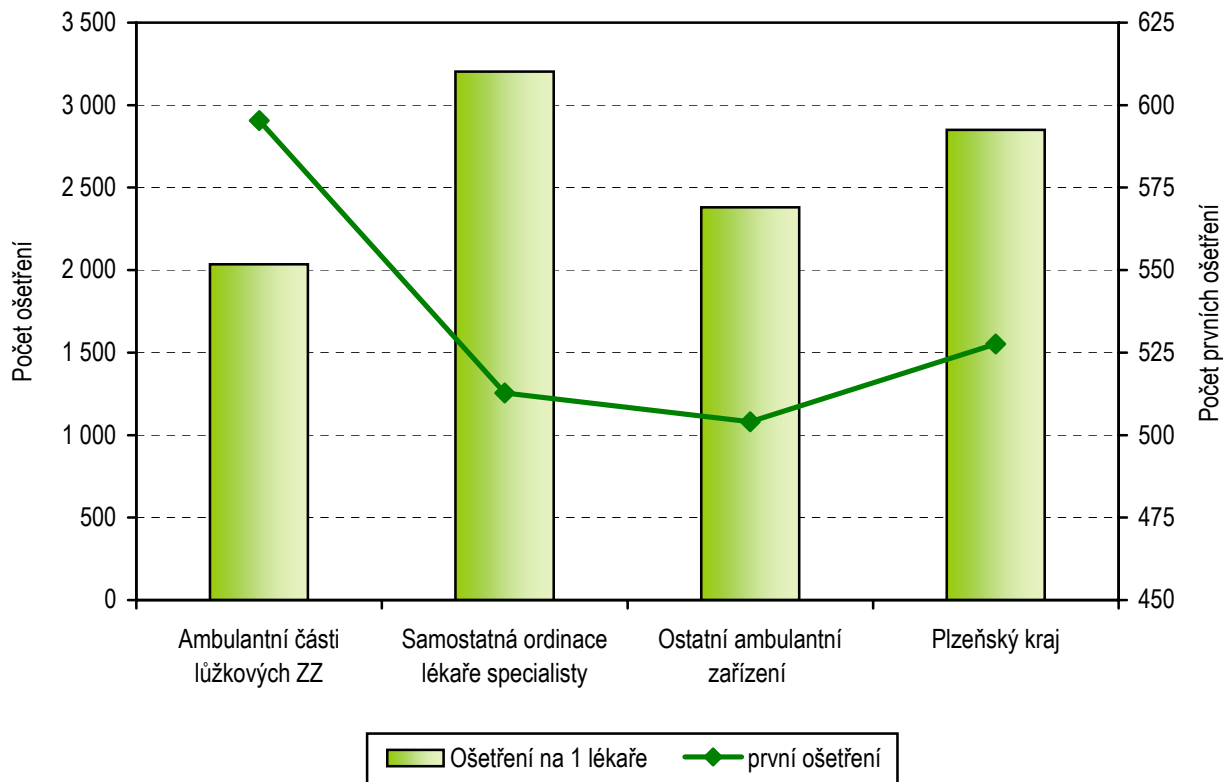
Poskytovatelé ambulantní a lůžkové péče v oboru psychiatrie, sexuologie a AT péče (včetně detašovaných pracovišť)

Počet lékařů na 100 000 obyvatel v letech 1995 - 2004

Počet ošetření - vyšetření a prvních ošetření na 1 lékaře dle druhu zdravotnického zařízení

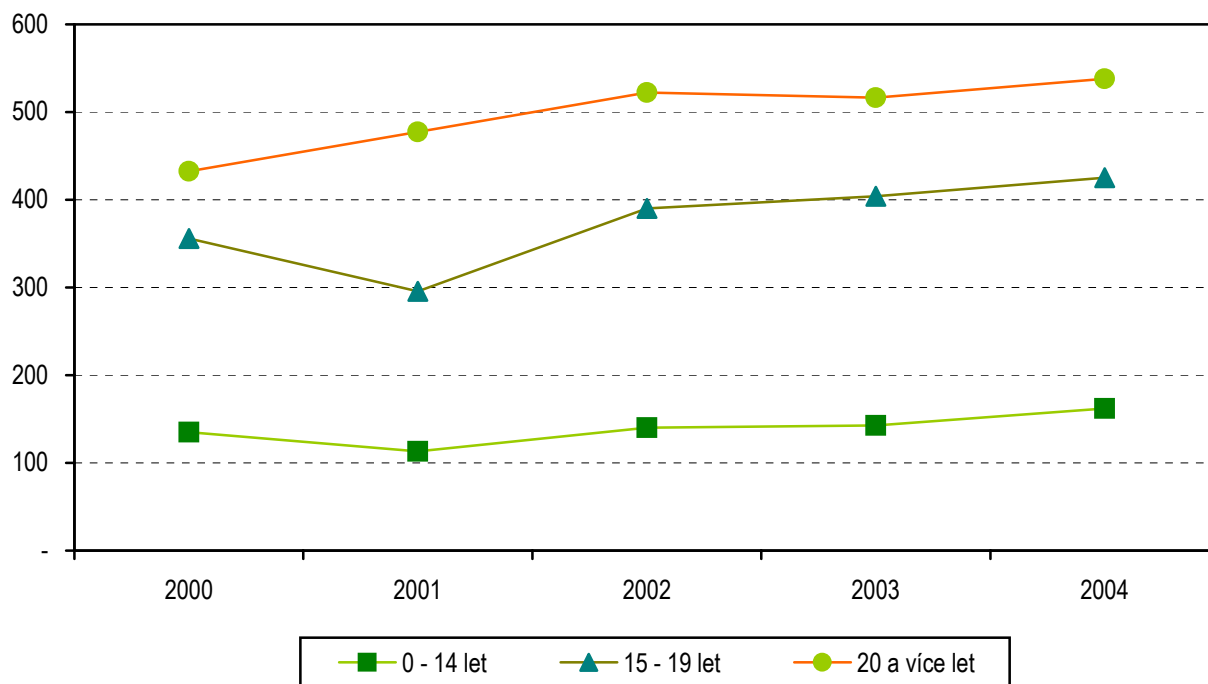
Ambulantní péče (počty ošetření - vyšetření) podle území

Území, okres	Počet ošetření - vyšetření			Počet prvních ošetření ¹⁾			Počet oš. - vyš. na 1 léč. pacienta
	celkem	z toho žen (%)	z toho dětí ²⁾ (%)	celkem	z toho žen (%)	z toho dětí ²⁾ (%)	
Domažlice	9 522	59,06	3,02	1 522	60,71	7,10	6,26
Klatovy	21 875	61,88	1,69	3 292	60,84	3,68	6,64
Plzeň-město	84 083	60,93	3,18	16 768	57,68	5,73	5,01
Plzeň-jih	9 648	68,03	0,92	1 640	63,11	2,13	5,88
Plzeň-sever	6 704	74,05	1,72	1 200	69,33	2,50	5,59
Rokycany	4 197	72,15	-	782	68,80	-	5,37
Tachov	5 344	68,86	2,08	966	66,36	4,55	5,53
Plzeňský kraj	141 373	62,69	2,58	26 170	59,78	4,96	5,40
ČR	2 647 852	60,03	3,59	449 680	59,54	5,30	5,89

¹⁾ Počet prvních ošetření v daném roce odpovídá počtu léčených pacientů v daném roce

²⁾ Osoby ve věku 0-14 let

Počet léčených pacientů na 10 000 obyvatel dle věku v letech 2000 - 2004

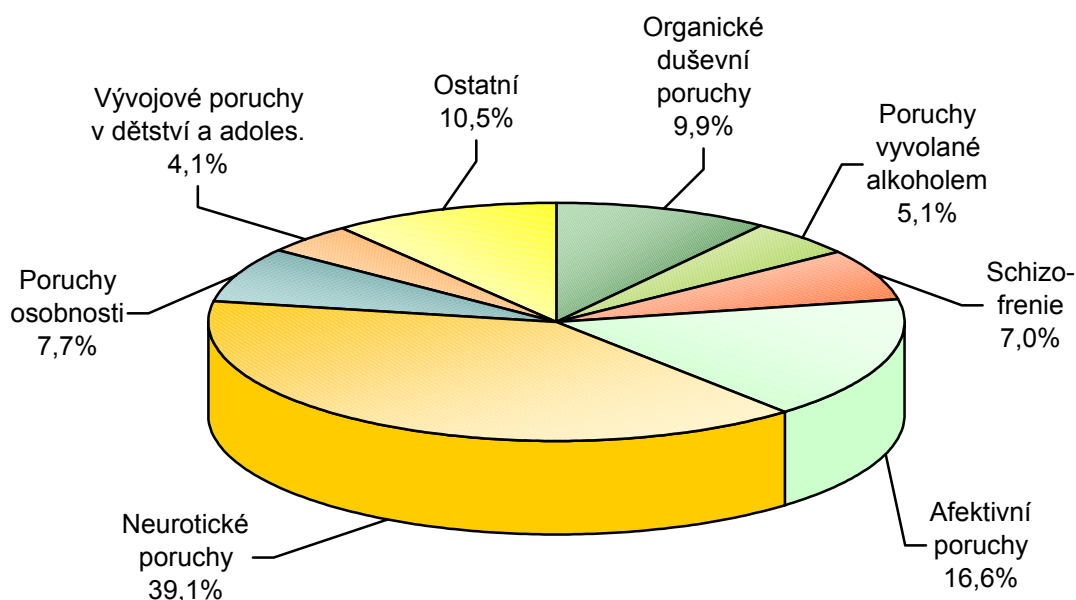
Vybraná onemocnění u léčených pacientů dle druhu zdravotnického zařízení

Druh zdravotnického zařízení	Počet prvních ošetření pro vybraná onemocnění ¹⁾						
	organické duševní poruchy	poruchy vyvolané alkoholem	schizofrenie	afektivní poruchy	neurotické poruchy	poruchy osobnosti	vývojové poruchy v dětství a adoles.
Ambulantní část lůžkových zdravotnických zařízení	622	597	529	932	2 021	309	217
Samostatná ordinace lékaře specialisty	1 918	457	1 282	3 207	7 073	689	647
Ostatní ambulantní zařízení	171	338	110	410	1 617	1 106	249
Plzeňský kraj	2 711	1 392	1 921	4 549	10 711	2 104	1 113
	na 10 000 obyvatel ²⁾						
Plzeňský kraj	49,36	25,35	34,98	82,83	195,02	38,31	96,48
ČR	48,09	24,27	39,12	83,18	172,25	25,61	96,65

¹⁾ Počet zjištěných diagnóz, nikoli pacientů

²⁾ U onemocnění vývojové poruchy v dětství a adolescenci je přepočítáno na 10 000 obyvatel ve věku 0-19 let

Struktura prvních ošetření pro vybraná onemocnění *)

*) Jednotkou zjišťování je diagnóza, nikoli pacient. Pacient tak může být započítán ve více skupinách diagnóz. Graf je struktura prvních ošetření pouze pro vybrané diagnózy, nikoli pro všechny, které se mohou vyskytnout. Položka "ostatní" tedy zahrnuje ostatní vybrané diagnózy, ne ostatní ze všech diagnóz.

Pacienti ambulantních pracovišť AT dle užívané psychoaktivní látky a věku

Věk	Pacienti "živé kartotéky" podle užívané psychoaktivní látky					
	alkohol			drogy		
	celkem	z toho závislí ¹⁾ (%)	na 10 000 obyvatel ²⁾	celkem	z toho závislí ¹⁾ (%)	na 10 000 obyvatel ²⁾
0 - 14 let
15 - 19 let	19	.	5,52	88	.	25,56
20 - 29 let	204	.	23,76	509	.	59,29
30 - 39 let	310	.	39,56	312	.	39,81
40 a více let	637	.	23,62	198	.	7,34
Plzeňský kraj	1 170	73,93	21,30	1 107	74,35	20,16
ČR	25 235	77,49	24,72	15 390	77,39	15,08

¹⁾ Pacient abuzér, závislý na psychoaktivní látce, s možností akutních intoxikací a zdravotního poškození

²⁾ Obyvatelé příslušné věkové skupiny

. (tečka) údaj podle věku není k dispozici

Vyžívání lůžkového fondu psychiatrických oddělení nemocnic a odborných léčebných ústavů (OLÚ) a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Nemocnice		OLÚ	
	Kraj	ČR	Kraj	ČR
Počet oddělení	3	33	1	31
Počet pracovníků ¹⁾				
lékaři	16,87	140,53	37,96	441,02
ZPBD ²⁾	61,21	540,39	291,55	2 833,50
sestry ²⁾ u lůžka	56,21	492,69	254,55	2 697,16
ZPOD ²⁾ u lůžka	11,75	135,06	190,51	1 139,29
Průměrný počet lůžek	129,00	1 503,91	1 169,00	9 638,52
Průměrný denní stav obsazených lůžek				
celkem	106,2	1 211,5	1 092,2	8 736,7
na 1 lékaře	6,3	8,6	28,8	19,8
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	1,9	2,5	4,3	3,2
Počet lékařů na 100 lůžek	13,08	9,36	3,25	4,58
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	47,45	36,00	24,94	29,41
Počet hospitalizovaných	1 688	20 878	3 591	41 986
Nemocniční letalita	3,6	2,4	46,8	41,5
Využití lůžek ve dnech	301,2	294,8	342,0	331,8
Průměrná ošetrovací doba	23,0	21,2	111,3	76,2
Prostoj lůžek ³⁾	4,2	4,1	7,2	6,6

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

sestry - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s psychiatrickým oddělením v kraji:

Klatovská nemocnice, a. s., Klatovy

Fakultní nemocnice Plzeň

Vojenská nemocnice Plzeň

Seznam OLÚ s psychiatrickým oddělením v kraji:

Psychiatrická léčebna Dobřany